

Alþingi
Erindi nr. Þ 136/1012
komudagur 4.3.2009

DÝRALÆKNAFÉLAG **dí** ÍSLANDS
Icelandic Veterinary Association · IS
Pósthólf 10263 · 110 Reykjavík · Sími /

Reykjavík 02.03.09

Nefndasvið Alþingis
Landbúnaðar- og sjávarútvegsnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Umsögn stjórnar Dýralæknafélags Íslands vegna 528. máls, þ.e. frumvarp til laga um endurskoðun á undanþágum frá I. kafla I. viðauka við EES-samninginn, EES reglur, breyting ýmissa laga

Stjórn DÍ kemur hér með eftirfarandi athugasemdum og ábendingum á framfæri:

37. grein:

Stjórn DÍ er samþykkt því sjónarmiði að almennt skuli aðskilja eftirlit og þjónustu m.t.t. vanhæfis- og samkeppnissjónarmiða, **enda njóti héraðsdýralæknar, eftirlitsdýralæknar, sérgreinadýralæknar og aðrir dýralæknar helgunarálags vegna þessa, þ.e. að réttur og atvinnufrelsi verði ekki skert án bóta.**

Varðandi störf eftirlitsdýralækna, þá er minnt á að í bréfi yfirdýralæknis dags. 11. nóvember 2000 segir eftirfarandi: “yfirdýralæknir hefur ávallt skilgreint starf þessara dýralækna (þ.e.a.s. eftirlitsdýralækna) á þann veg að þeir mættu eingöngu sinna eftirlitsstörfum á skilgreindum vinnutíma sínum. Hvað þeir gerðu utan skilgreinds vinnutíma væri þeirra mál. Á þeim tíma mættu þeir sinna almennum dýralækningum og taka vaktir eins og hver annar dýralæknir”.

Í skýringum með 37. gr. er vísað til skuldbindinga skv. alþjóðlegum samningum hvað varðar aðskilnað á eftirliti og þjónustu. Hér er væntanlega vísað til EES samningsins. Stjórn DÍ vekur athygli á að skv. reglum Evrópubandalagsins (EB) er ekki tekið fram í skilgreiningu á opinberum eftirlitsdýralæknum (“official veterinarian”) að slíkir skuli vera í fullu starfi eða megi ekki sinna öðrum störfum.

Einnig er vakin athygli á að sjálfstætt starfandi dýralæknar innan EB geta aflað sér auka menntunar í eftirlitsstörfum (“approved veterinarian”) og er þá heimilt að taka að sér opinber eftirlitsstörf í hlutastarfi undir ákveðnum forsendum. Þar er átt við t.d. fjósaskoðun og skoðun gripa heima á bæjum áður en þeir fara til slátrunar.

Til frekari upplýsinga vísar stjórn DÍ til reglugerðar (EB) 882/2004 (almenn regla um öll matvæli, dýraheilbrigði, dýravernd, fóður og að eftirlitsaðili skuli óháður) og reglugerðar (EB) 853/2004 og (EB) 854/2004, þ.e. sértækar reglur um matvæli úr dýraríkinu og eftirlit með þeim, þar sem m.a. er fjallað um störf dýralækna sem sinna bæði opinberu eftirliti og þjónustu í hlutastörfum (“approved veterinarian”).

Stjórn DÍ leggur þunga áherslu á að héraðsdýralæknum, eftir héraðsdýralæknum, sérgreinadýralæknum og öðrum dýralæknum sem starfa hér á landi verði ekki settar takmarkanir á atvinnufrelsi umfram þau ákvæði sem er að finna í lögum og reglum EB um störf dýralækna.

Stjórn DÍ vekur athygli landbúnaðar- og sjávarútvegsnefndar á nauðsyn þess að setja inn takmarkanir á heimildir Matvælastofnunar til að fela héraðsdýralækni og öðrum starfsmönnum umdæmisstofa að annast verkefni í öðrum umdæmum án undangengins samráðs við viðkomandi starfsmann. Það er ekki sanngjarnt eða eðlilegt að Matvælastofnun geti skipað starfsmanni án fyrirvara að taka að sér störf svo vikum og mánuðum skiptir í öðrum landshluta, fjarri sínu heimili. Í þessu sambandi er vísað til meðfylgjandi erindis Matvælastofnunar sem barst félagsmanni DÍ fyrirvaralaust og án undangengins samráðs.

Einnig er vakin athygli á afar óheppilegum vinnubrögðum nýverið, þegar önnur af tveimur stöðum héraðsdýralækna í Þingeyjarumdæmi var lögð niður fyrirvarlaust og án vitneskju viðkomandi starfsmanna, sjá meðfylgjandi mótmæli til fyrrverandi ráðherra og forstjóra Matvælastofnunar, ásamt bréfaskiptum við forstjóra Matvælastofnunar.

38. grein:

Stjórn DÍ lýsir yfir ánægju með þá breytingu sem hefur verið gerð á frumvarpinu þess efnis að bakvaktir dýralækna verði greiddar um land allt og aðgengi að dýralæknaþjónustu tryggt hvað þetta varðar.

Dýralæknafélag Íslands hefur alla tíð lagt á það mikla áherslu að réttur dýra og/eða dýraeigenda til aðgangs að dýralæknaþjónustu verði tryggður í lögum á grundvelli **dýravelferðar**, þ.e. að dýralæknir verði ávallt tiltækur til að lina þjáningar dýra, sama hverrar tegundar.

Stjórn DÍ mælist til þess að sett verði inn í frumvarpið nánari skýring á verkefnum dýralæknis á bakvakt, þ.e. að hann skuli veita almenna þjónustu við dýraeigendur og einnig gera nauðsynlegar fyrstu ráðstafanir ef grunur vaknar um alvarlega smitsjúkdóma og ef upp koma mál er varða velferð dýra.

39. grein:

Stjórn DÍ bendir á að það er afar mikilvægt að sem allra fyrst verði hafist handa við gerð reglugerðar þeirrar sem ætlað er það mikilvæga hlutverk að tryggja dreifðum byggðum þjónustu dýralækna. Reglugerðinni er ætlað að mæla fyrir um starfsaðstöðu, greiðslu staðaruppbótar og/eða ferðakostnaðar dýralæknis sem tekur að sér að veita slíka þjónustu.

Tafir og óvissa hvað þetta varðar skapar mikla óvissu hjá þeim dýralæknum sem eru að veita þessa mikilvægu grunnþjónustu í dag. Reynslan segir okkur að hætta er á að dýralæknar hverfi til annara starfa innanlands sem utan þegar starfsumhverfi dýralækna er sett í uppnám með þessum hætti. Bent er á að héraðsdýralæknar starfa

flestir í héruðum þar sem atvinnulíf er einsleitt og brothætt. **Allar breytingar á starfshögum dýralækna í dreifbýli eru því sérstaklega viðkvæmar og erfiðar!**

Stjórn DÍ hefur þungar áhyggjur af því dýralækar hverfi úr störfum í strjálbýli og að erfitt verði að manna stöðurnar í ljósi þeirrar óvissu sem umrætt frumvarp hefur þegar skapað.

Í þessu sambandi er athygli vakin á að nýliðun dýralækna er takmörkuð; dýralæknanámið þarf að sækja út fyrir landsteinana (u.þ.b. 6 ára nám) og afar mikilsvert að samfélaginu haldist vel á dýralæknum.

40. grein:

Farið er fram á að 40. gr. orðist svo:

Matvælastofnun skal ráða **sérmenntaða** dýralækna á eftirtöldum sérsviðum:

Sviði sóttvarna, dýravelferðar, dýralyfja, alifuglasjúkdóma, fisksjúkdóma, gælu-dýrasjúkdóma, hrossasjúkdóma, jórturdýrasjúkdóma, loðdýrasjúkdóma, svína-sjúkdóma og heilbrigðis dýraafurða.

Athygli er vakin á að þjónusta við gæludýr er ört vaxandi svið dýralækninga og afar mikilvægt að Matvælastofnun rækti skyldur sínar við eigendur gæludýra til jafns við eigendur annara dýra.

41. grein:

Athygli er vakin á ósamræmi á milli frumvarpsins og skýringa með 41. gr. Í síðustu málsgrein skýringa um 41. gr. kemur fram að opinberir eftirlitsdýralæknar verði starfandi í öllum sex umdæmum héraðsdýralækna og muni sem slíkir sinna almennri dýralæknaþjónustu á viðkomandi svæði ef ekki fæst sjálfstætt starfandi dýralæknir í umdæmið. Væntanlega er ekki ætlast til þess að opinberir eftirlitsdýralæknar stundi jöfnum höndum opinber eftirlitsstörf og almenna dýralæknaþjónustu, þó svo að þeim sé heimilt að taka þátt í vöktum á móti sjálfstætt starfandi dýralæknum í sínum frítíma.

Að lokum:

Stjórn DÍ lýsir yfir vilja til að eiga gott samstarf við Landbúnaðar- og sjávarútvegsnefnd og veitir fúslega nánari upplýsingar eftir því sem nefndin óskar.

F.h. stjórnar DÍ

Sif Traustadóttir
formaður

sif@dyrin.is
8979320

Reykjavík 20.12.08

Hæstvirtur sjávar- og landbúnaðarráðherra
Einar Kristinn Guðfinnsson
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Forstjóri Matvælastofnunar
Jón Gíslason
Austurvegi 64
800 Selfoss

Mótmæli vegna frumvarps til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum

Stjórn Dýralæknafélags Íslands ber hér með fram mótmæli og harnar að hvorki ráðuneyti né Matvælastofnun skuli hafa séð ástæðu til þess að hafa samráð við stjórn Dýralæknafélags Íslands og hlutaðeigandi starfsmenn vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum um dýralækna, þar sem önnur af tveimur stöðum héraðsdýralækna í Þingeyjarumdæmi er lögð niður.

Stjórn Dýralæknafélags Íslands telur ekki eðlilega staðið að kynningu þessa máls gagnvart stjórn DÍ og hlutaðeigandi starfsmönnum og fer þess vinsamlega á leit að framvegis verði haft fullt samráð ef til þess kemur að fella niður, skerða eða breyta stöðugildum eða starfslýsingum dýralækna í þjónustu Matvælastofnunar.

Stjórn Dýralæknafélags Íslands lýsir yfir þungum áhyggjum vegna tillagna Matvælastofnunar um skerðingar á dýralæknaþjónustu í dreifbýli (Þingeyjarumdæmi, Austurland og Vestfirðir), ekki síst m.t.t. dýraverndarsjónarmiða og ímyndar íslensks landbúnaðar og matvælavinnslu.

F.h. stjórnar Dýralæknafélags Íslands

Sif Traustadóttir
formaður

Til stjórnar Dýralæknafélags Íslands (DÍ) / 29.12.08

Varðar mótmæli DÍ vegna frumvarps til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum

Við er til mótmæla vegna framangreinds frumvarps, sem send voru Matvælastofnun (MAST) 20.12.2008. Vegna þessa er rétt að eftirfarandi komi fram:

1. MAST hefur verið gert að setja fram tillögur um ráðstafanir í rekstri stofnunarinnar sem muni leiða til tugmilljóna króna sparnaðar miðað við drög að rekstraráætlun stofnunarinnar og fjárlagafrumvarpið fyrir 2009 eins og það var lagt fram á Alþingi. Miðað við eðli starfseminnar munu slíkar ráðstafanir bitna á starfsemi sem tengist dýraheilbrigði og dýravelferð ekki síður en öðrum verkefnum. Hins vegar hefur verið haft að leiðarljósi að ekki þurfi að koma til uppsagna starfsfólks.
2. Í tengslum við framangreindar ráðstafanir var að gefnu tilefni rætt við ráðuneytið um hagræðingu í rekstri umdæmisskrifstofa MAST og þá m.a. með hliðsjón af frumvarpi því sem nú hefur verið kynnt á Alþingi vegna breytinga á EES-samningnum og upptöku nýrrar EB-löggjafar um matvæli. Í frumvarpi þessu er gengið mun lengra í endurskipulagningu umdæma héraðsdýralækna en gert var í frumvarpi til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum.
3. Á fundi með ráðuneytinu var sérstaklega rætt um Þingeyjarumdæmi en þar hafði annar héraðsdýralæknirinn flutt búsetu í annað umdæmi, m.a. á þeirri forsendu að skortur væri á verkefnum í Þingeyjarumdæmi. MAST gerði ekki athugasemd við flutning búsetu svo fremi að báðir héraðsdýralæknar væru sáttrir og kæmu sér saman um verkaskiptingu vegna opinbers eftirlits. Sami starfsmaður hafði auk þess sinnt 50% starfi hluta þessa árs fyrir Umhverfisstofnun samhliða 100 % starfi sem héraðsdýralæknir og taldi ekki vandkvæði á því.
4. Þegar fram komu hugmyndir um lagabreytingu vegna ráðstafana í ríkisfjármálum gerði MAST skriflega tillögu til ráðuneytisins um að einn héraðsdýralæknir starfaði í hverju umdæmi, en þó yrði heimilt að ráða í viðbótar starf á Austurlandi nyrðra. Það var mat MAST að með þessu þyrfti ekki að draga úr opinberu eftirliti og að áhrif á dýralæknþjónustu yrðu ekki veruleg. Var þá horft til þess að á Vestfjörðum hefur aðeins einn héraðsdýralæknir verið starfandi síðastliðin 10 ár, frá 2006 hefur verið 1,5 stöðugildi á Austurlandi nyrðra og að fyrrverandi héraðsdýralæknir sinnir nú dýralæknþjónustu í Þingeyjarumdæmi, til viðbótar við héraðsdýralækna sem þar eru starfandi, þó svo annar þeirra hafi ekki lengur búsetu í umdæminu.
5. MAST hefur þegar boðið öðrum héraðsdýralækninum í Þingeyjarumdæmi annað starf hjá stofnuninni og jafnframt verður gripið til sérstakra ráðstafana varðandi eftirlit með sláturhúsum í Þingeyjarumdæmi yfir sláturtíðina. Engu að síður næst veruleg hagræðing við þessa breytingu, sem kemur ekki síður fram í rekstri MAST í Skagafjarðar- og Eyjafjarðarumdæmi.
6. Það er ekki á valdi MAST að leggja niður lögbundin störf. Hins vegar getur stofnunin lagt fram tillögur um slíkar breytingar að höfðu samráði innan yfirstjórnar stofnunarinnar, m.a. við skipaðan yfirdýralækni og forstöðumann dýraheilbrigðis- og dýravelferðarsviðs, eins og gert var í þessu máli. Telji ráðuneytið rétt að leggja til lagabreytingu vegna þeirra tillagna er það á valdi þess og síðan þingflokka, ríkisstjórnar og Alþingis að taka ákvörðun um framvindu málsins. Jafnframt er það þá löggjafans að ákvarða hvort leitað er umsagnar DÍ eða annarra aðila sem lagabreyting kann að varða.
7. MAST hefur ekki áður upplifað þann hraða sem var á þessum breytingum. Skrifleg tillaga fór frá MAST seinni part föstudags og lagafrumvarp mun hafa komið fram á Alþingi á næsta mánudegi, en stofnuninni var kunnugt um þetta á þriðjudegi. Haft var samband við hlutaðeigandi starfsmenn á miðvikudegi og vildi svo til að á sama tíma var fréttamaður á Bændablaðinu að leita umsagna hlutaðeigandi héraðsdýralækna vegna sama máls. MAST gat ekki upplýst starfsmenn um þetta mál fyrr en frumvarpið kom fram, þar sem ekki var áður ljóst hver afdrif tillagna í málinu yrðu í höndum þeirra sem fara með löggjafarvaldið. Það er mjög bagalegt að starfsmenn fái slíkar upplýsingar frá þriðja aðila og hármar stofnunin að það skuli hafa gerst í þessu máli.
8. Vegna þess sem fram kemur í mótmælum DÍ telur MAST ástæðu til að geta þess að félagið hefur ekki, ekki frekar en önnur fag- eða kjarafélög starfsmanna (Matvæla- og næringarfræðaféla Íslands, Félag íslenskra náttúrufræðinga, SFR og félög viðskipta- og hagfræðinga, lögfræðinga og tæknifræðinga), íhlutunarrétt varðandi almennan rekstur stofnunarinnar, hvorki rekstrarlega né faglega. Starfslýsingar hjá stofnuninni eru til dæmis unnar í samvinnu milli starfsmanns og næsta yfirmanns. Það tíðkast almennt ekki í rekstri opinberra stofnana, að þær þurfi að leita samráðs við fag- eða kjarafélög vegna starfslýsinga, vegna breytinga á verkefnum einstakra starfsmanna eða rekstrarlegum þáttum. Öðru máli getur gegnt um kjaramál sem varða framkvæmd stofnanasamnings þar um.

Að lokum er rétt að fram komi að MAST hefur verulegar áhyggjur af þeirri skerðingu á ríkisframlagi sem nú hefur verið ákveðin og sem stofnunin þarf að búa við á komandi ári. Þá blasir við að rekstur stofnunarinnar verði skorinn enn frekar niður á árinu 2010. Það er von MAST að við þessar aðstæður, sem varða samfélagið í heild sinni, þá geti stjórn DÍ og yfirstjórn MAST átt gott samstarf um þau mál sem upp kunna að koma og varða báða aðila. Jafnframt er það von stofnunarinnar að stjórn DÍ horfi til þess að nú eru settar fram kröfur um hagræðingu og rekstrarforsendur, sem hafa áhrif á alla starfsemi stofnunarinnar í nánustu framtíð, með sama hætti og á við um marga aðra starfsemi í landinu.

Með kveðju, Jón Gíslason forstjóri MAST

Matvælastofnun

Jón Gíslason, forstjóri

Austurvegi 64

800 Selfoss

Í tilefni af svari Matvælastofnunar við mótmælum Dýralæknafélags Íslands

Stjórn Dýralæknafélags Íslands (DÍ) þakkar þær upplýsingar og skýringar sem fram koma í svari Matvælastofnunar (dags. 29. des. s.l.) í framhaldi af mótmælum DÍ vegna breytinga varðandi dýralæknabjónustu í Þingeyjarumdæmi.

Stjórn DÍ tekur undir áhyggjur vegna skerðingar á ríkisframlagi til Matvælastofnunar (MAST) og einnig er tekið undir vonir um gott samstarf MAST og DÍ um sameiginleg málefni.

Stórn DÍ kemur hér með á framfæri eftirfarandi ábendingum vegna svars MAST þann 29.12. s.l.:

1. Í 3. lið í fyrrnefndu svari MAST er vísað til þess að annar héraðsdýralæknirinn í Þingeyjarumdæmi hafi m.a. flutt aðsetur sitt í annað umdæmi vegna skorts á verkefnum. Stjórn DÍ hefur kynnt sér sjónarmið viðkomandi og vekur hér með athygli á að viðkomandi er ósáttur við þessa lýsingu á málsatvikum. Stjórn DÍ mælist til þess að forstjóri MAST taki frumkvæði að því að leysa ágreiningsmál á milli MAST og viðkomandi dýralæknis á farsælan hátt.
2. Undir 4. lið er vísað til þess að að á Vestfjörðum hafi aðeins einn héraðsdýralæknir verið starfandi s.l. 10 ár. Stjórn DÍ telur ekki til eftirbreytni að eingöngu einn héraðsdýralæknir sinni embættisverkum og dýralæknabjónustu í svo stóru umdæmi. Í Vestfjarðaumdæmi eru samgöngur erfiðar og þess utan vafasamt að ætla einum dýralækni að veita sólarhringsþjónustu allan ársins hring. Slíkt fyrirkomulag samræmist ekki nútíma starfsmannastefnu og er þess utan beinlínis brot á gildandi lögum sem kveða skýrt á um að í Vestfjarðaumdæmi skulu starfa tveir héraðsdýralæknar. Að mati stjórnar DÍ er afar mikilvægt að MAST gangi á undan með góðu fordæmi og fari að gildandi lögum í einu og öllu er varðar hlutverk sitt og starfsemi. Þá er eindregið hvatt til þess að stofnunin tileinki sér vandaða og vel ígrundaða starfsmannastefnu.

Virðingarfyllt

f.h. stjórnar DÍ

Sif Traustadóttir

formaður

Austurvegur 64 800 Selfoss
Sími: 530 4800 - Fax: 530 4801
mast@mast.is www.mast.is

Selfoss, 16. febrúar 2009
Tilvísun: Mast09020130/1.0

Efni: Kjötskoðun á Kópaskeri og sumarafleysingar héraðsdýralækna

Á undanförnum árum hafa afleysingar vegna orlofs héraðsdýralækna Austurlandsumdæmis syðra verið með þeim hætti að nærliggjandi héraðsdýralæknar hafa sinnt afleysingunni og verður það með óbreyttu sniði í ár. Jafnframt má gera ráð fyrir að leitað verði til þín hvað varðar afleysingar í nærliggjandi umdæmum með sama hætti. Nauðsynlegt er að orlofsóskir liggi fyrir sem fyrst til að hægt sé að taka afstöðu til þeirra og skipuleggja afleysingar í þínu umdæmi. Vegna aukins álags verður greiðsla fyrir umræddar afleysingar 25% af mánaðarlaunum fyrir afleysingatímann auk vaktagreiðslna á viðkomandi svæði.

Í ljósi þess efnahagsástands sem nú ríkir er hins vegar þörf á að endurskoða öll útgjöld stofnunarinnar í tengslum við þann 51,3 mkr. niðurskurð sem stofnuninni hefur verið gert að framkvæma á þessu ári.

Sem hluti af niðurskurði útgjalda stofnunarinnar hefur verið tekin ákvörðun um að fela þér að starfa sem eftirlitsdýralæknir við kjötskoðun á Kópaskeri meðan á sauðfjárslátrun stendur á komandi hausti. Eins og undanfarin ár mun stofnunin útvega húsnæði á Kópaskeri á umræddu tímabili.

Þetta er ein af fjölmörgum aðgerðum sem gripið verður til í þeim niðurskurði sem stofnuninni hefur verið gert að framkvæma í því efnahagsástandi sem nú ríkir og miðar að því að nýta fjármuni stofnunarinnar sem best.

F.h. Matvælastofnunar,

Jón Ólafsson, forstjóri